

6. Röpzárhelyi

1. Hogyan értelmezzük egy f függvény Laplace transzformáltját?
2. Milyen feltételt ismer a Laplace transzformált létezésére?
3. Hogyan értelmezzük a f és g függvények $f \star g$ konvolúcióját?
4. Mit tud a $f \star g$ konvolúció Laplace transzformáltjáról?
5. Fogalmazza meg a polinommal történő közönséges interpoláció feladatát!
6. Fogalmazza meg az Hermite interpoláció feladatát!

Példák:

1. Írja fel az alábbi függvények Taylor-sorát a $z_0 = 0$ körül!

a.) e^z ,   b.) $\sin z$, $\cos z$,   c.) $\operatorname{sh} z$, $\operatorname{ch} z$.

2. Írja fel az alábbi függvények Laurent-sorát!

a.) $f(z) = \frac{z^3}{(z-1)^2}$ a $z_0 = 1$ körül,

b.) $f(z) = \frac{1}{(z-1)(z-2)}$ a $z_0 = 0$ körül a következő tartományokra: • $|z| < 1$; • $1 < |z| < 2$; • $2 < |z|$.

c.) $f(z) = \frac{z^2+z+3}{z^2-1}$ a $z_0 = 1$ körül.

d.) $f(z) = \frac{e^z}{z^k}$ a $z_0 = 0$ körül.

e.) $f(z) = \frac{2z}{(z+1)^2(z-4)}$ a $z_0 = -1$ körül.

f.) $f(z) = z \sin \frac{1}{z}$ a $z_0 = 0$ körül.

g.) $f(z) = z \cos \frac{1}{z}$ a $z_0 = 0$ körül.

- 3.) Számítsa ki az alábbi függvények reziduumát:

a.) $f(z) = \frac{e^{\pi z}}{z^2+1}$ $z_0 = i$ pólusra vonatkozóan.

b.) $f(z) = \frac{e^{iz}}{\sin z}$ $z_0 = \pi$ pólusra vonatkozóan.

c.) $f(z) = \frac{3z^2+1}{z^4-1}$ $z_0 = \pm 1, \pm i$ pólusra vonatkozóan.

d.) $f(z) = \frac{z^2}{(z-1)^3(z+1)}$ $z_0 = 1$ pólusra vonatkozóan.

e.) $f(z) = \frac{z+3i}{z^2+1}$ $z_0 = -i$ pólusra vonatkozóan.

f.) $f(z) = \frac{\sin 5z}{(z-i)^4}$ $z_0 = i$ pólusra vonatkozóan.

- 4.) Számítsa ki az alábbi integrálokat a reziduum tétel segítségével! (Minden görbe pozitív irányítású.)

a.) $\oint_{\gamma} \frac{e^z-1}{z^3} dz$, $\gamma : |z| = 2$,   b.) $\oint_{\gamma} \frac{\sin 2z}{z^3+z^2} dz$, $\gamma : |z| = \frac{1}{2}$,

c.) $\oint_{\gamma} \frac{\cos 2z}{z^3+z^2} dz$, $\gamma : |z| = \frac{1}{2}$,   d.) $\oint_{\gamma} \frac{\sin \frac{\pi}{4} z}{z^2-1} dz$, $\gamma : |z| = 2$,

e.) $\oint_{\gamma} \frac{1}{z^2} \sin z dz$, $\gamma : |z| = \frac{1}{2}$,   f.) $\oint_{\gamma} \frac{1}{z^2} \cos z dz$, $\gamma : |z| = \frac{1}{2}$.

5. Számítsuk ki az alábbi f és g függvények konvolúcióját, és a megadott Laplace transzformálta(ka)t!

a.) $f(t) = \sqrt{t}$, $g(t) = f(t)$, $L(f \star g)$ és $L(\sqrt{t})$.

b.) $f(t) = e^t$, $g(t) = f(t)$, $L(f \star g)$.

6. Laplace transzformáció alkalmazásával oldjuk meg az

$$\begin{aligned} x'(t) &= \int_0^t x(\tau) \cos(t-\tau) d\tau, \\ x(0) &= 1 \end{aligned}$$

integro-differenciálegyenletet!

7. Laplace transzformáció alkalmazásával oldjuk meg az alábbi lineáris elsőrendű differenciálegyenletekre vonatkozó kezdetiérték feladatokat!

a.)

$$y'(t) - y(t) = 2, \quad y(0) = 1.$$

b.)

$$y'(t) - y(t) = \sin t, \quad y(0) = 0.$$

c.)

$$y'(t) - 2y(t) = \cos t, \quad y(0) = 0.$$

d.)

$$y' - y = \begin{cases} 0, & 0 \leq x < 2, \text{ vagy } x \geq 3, \\ 1, & 2 \leq x < 3 \end{cases}, \quad y(0) = -1.$$

e.)

$$y'(t) - y(t) = \begin{cases} 0, & 0 \leq t < 1 \\ 1, & 1 \leq t < 3 \\ 0, & 3 \leq t \end{cases}, \quad y(0) = 1.$$

f.)

$$y'(t) + 2y(t) = \begin{cases} 1, & 0 \leq t < 1 \\ 0, & t \geq 1 \end{cases}, \quad y(0) = -1.$$

g.)

$$y'(t) + y(t) = \begin{cases} 0, & 0 \leq t < 2 \\ 1, & 2 \leq t < 4 \\ 0, & t \geq 4 \end{cases}, \quad y(0) = -1.$$

8. Laplace transzformáció alkalmazásával oldjuk meg az alábbi lineáris másodrendű differenciálegyenletekre vonatkozó kezdetiérték feladatokat!

a.)

$$x''(t) + 4x(t) = \cos t, \quad x(0) = x'(0) = 0.$$

b.)

$$y''(x) + 3y'(x) + 2y(x) = e^x, \quad y(0) = y'(0) = 0.$$

c.)

$$x''(t) + 4x(t) = f(t), \quad x(0) = x'(0) = 0,$$

ahol

$$\begin{cases} 1, & 0 \leq x < 1, \\ 0, & 1 \leq x < 2 \end{cases} \quad \text{és} \quad f(t+2k) = f(t), \quad k = 0, 1, 2, \dots$$

A pénteki kurzusoknak az 5. rzh. 3. feladata, ebből az 1-8. feladatok!

9. Laplace transzformáció alkalmazásával oldjuk meg az alábbi lineáris differenciálegyenlet rendszerekre vonatkozó kezdetiérték feladatokat!

a.)

$$\begin{aligned} \dot{x}(t) + y(t) &= \begin{cases} 1, & 0 \leq t < 1, \\ 0, & t \geq 1, \end{cases} & x(0) &= 0 \\ \dot{y}(t) - x(t) &= 0, & y(0) &= 1. \end{aligned}$$

b.)

$$\begin{aligned} \dot{x}(t) + y(t) &= \begin{cases} 1, & 0 \leq t < 1, \\ 0, & t \geq 1, \end{cases} & x(0) &= 0 \\ \dot{y}(t) + x(t) &= \begin{cases} 1, & 0 \leq t < 2, \\ 0, & t \geq 2, \end{cases} & y(0) &= 0. \end{aligned}$$

Táblázat részlet: $\mathcal{L}(e^{at}f(t))(s) = F(s-a)$, $\mathcal{L}(\eta(t-a)f(t-a)) = e^{-as}F(s)$, $\mathcal{L}(\eta(t))(s) = \frac{1}{s}$,
 $\mathcal{L}(\sin t)(s) = \frac{1}{1+s^2}$, $\mathcal{L}(\cos t)(s) = \frac{s}{1+s^2}$.